

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Lamparska
Sędziowie:	SSA Adam Jewgraf SSA Walter Komorek (spr.)
Protokolant:	Katarzyna Stalewska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **R. J.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W.**

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 2 lutego 2012 r. sygn. akt I C 940/11

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 135 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 sierpnia 2011 r. R. J. wniósł o uchylenie uchwały nr 27/2011 Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. z dnia 7.07.2011 r. o wyborze na członka Rady Nadzorczej M. K., a to w związku z prowadzeniem przez niego działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni. W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż M. K., wyrażając zgodę na kandydowanie w wyborach na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W., złożył nieprawdziwe informacje o nieprowadzeniu działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni. Do pozwu powód dołączył wydruki ze strony Głównego Urzędu Statystycznego oraz z Urzędu Miasta W., z treści których wynika, iż M. K. prowadzi przedsiębiorstwo usługowo - handlowe (...), a jednym z przedmiotów jego działalności jest niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych oraz pośrednictwo w obrocie nieruchomościami. Powyższe, w ocenie powoda, uzasadnia przyjęcie, iż M. K. prowadzi działalność konkurencyjną wobec działalności Spółdzielni, co winno skutkować uchyleniem zaskarżonej uchwały.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) we W., wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, iż dla oceny, czy członek Rady Nadzorczej prowadzi działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni istotne znaczenie ma działalność faktycznie wykonywana, a nie jedynie zadeklarowana we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Pozwana Spółdzielnia podała, że M. K. prowadzi jedynie działalność w zakresie sprzątnięcia budynków, która nie stanowi działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu wynika, iż strona pozwana, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) we W., prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem nieruchomości na własny rachunek, obsługa nieruchomości na zlecenie, działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem.

M. K. został zgłoszony jako kandydat na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. na okres kadencji 2011 r. - 2014 r. M. K. złożył jednocześnie oświadczenie, że nie prowadzi działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni. W dniach 28, 29 i 30 czerwca 2011 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W., których przedmiotem był wybór członków Rady Nadzorczej. M. K. został wybrany na członka Rady Nadzorczej S.M. (...) we W. na okres kadencji 2011 r. - 2014 r. Uchwałą nr 27/2011 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. z dnia 7 lipca 2011 r. do pełnienia obowiązków członków Zarządu oddelegowała między innymi M. K..

Uchwałą nr 3/2012 r. z dnia 17.01.2012 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. powierzyła M. K. pełnienie funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W.. W dniu 30 stycznia 2012 r. M. K. zrzekł się mandatu członka Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni. Spółdzielnia przyjęła jego rezygnację.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka rady lub Zarządu (...). (§61 ust. 3 statutu pozwanej Spółdzielni).

M. K. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą M. K. Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe (...). Podstawowym rodzajem prowadzonej działalności jest niespecjalistyczne sprzątnięcie budynków i obiektów przemysłowych. Jako dodatkowy rodzaj działalności M. K. zadeklarował pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich (nr (...)), pośrednictwo w obrocie nieruchomościami ((...)), pozostałą działalność profesjonalną, naukową i techniczną, gdzie indziej niesklasyfikowaną ((...)). Faktycznym rodzajem działalności podejmowanym przez M. K. jest sprzątnięcie budynków i obiektów przemysłowych. Nie podejmował on żadnej innej działalności aniżeli wskazana wyżej. Nadto także działalność podstawowa firmy (...) nie obejmuje terenów będących własnością pozwanej Spółdzielni.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zważył na treść art. 42 § 6 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. 2003, nr 188, poz. 1848 ze zm.). Zgodnie z nim, powództwo o uchylenie uchwały powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Legitymację do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały posiada każdy członek spółdzielni lub zarząd (art. 42 § 4). Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna (art. 42 § 2). Natomiast uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu (art. 42 § 3).

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była uchwała Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W., której przedmiotem był wybór na członka Rady Nadzorczej M. K.. Powód domagał się uchylenia powyższej uchwały, podnosząc, iż wybrany członek spółdzielni prowadzi działalność gospodarczą konkurencyjną wobec Spółdzielni. Mimo, że powód nie wyartykułował wprost podstawy uchylenia uchwały, mając na uwadze brzmienie przepisu art. 56 §3 ustawy oraz statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W., Sąd Okręgowy wywiódł z argumentacji powoda,

iż w treści uchwały upatruje on sprzeczności z postanowienia statutu i ustawy – Prawo spółdzielcze, która zakazuje członkom Rady Nadzorczej i Zarządu prowadzenie działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni.

W myśl art. 56 § 3 ustawy, członkowie rady i zarządu nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec spółdzielni. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka rady lub zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.

Ustawa nie zawiera definicji działalności konkurencyjnej, pozostawiając w tym zakresie swobodę Spółdzielni dla określenia w statucie zakresu tej działalności w stosunku do działalności gospodarczej prowadzonej przez daną spółdzielnię. Statut Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. pod pojęciem działalności konkurencyjnej rozumie przede wszystkim posiadanie udziałów lub zasiadanie we władzach podmiotów gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec działalności Spółdzielni, polegającą na przykład na zabieganiu o te same tereny inwestycyjne, wynajmowaniu na tym samym terenie lokali użytkowych, negocjowaniu warunków umów z tymi samymi podmiotami świadczącymi usługi (§61 ust. 6). W skład Rady Nadzorczej i Zarządu nie mogą wchodzić osoby (...) jako przedsiębiorcy lub członkowie władz podmiotów gospodarczych, a także osoby, których krewni lub powinowaci prowadzą taką działalność. (§61 ust. 7). Przyjmuje się, że prowadzenie interesów czy działalności pokrywających się z przedmiotem działalności gospodarczej spółdzielni stanowi konkurencję.

Powód podstaw do uchylenia uchwały Walnego Zgromadzenia upatrywał w okoliczności, iż M. K. prowadzi działalność gospodarczą, która, w jego ocenie, stanowi działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni. Jednakże, wpisany do ewidencji działalności gospodarczej przedmiot działalności, jakim jest pośrednictwo nieruchomościami, w której to właśnie branży powód upatruje działalności konkurencyjnej, stanowi jedynie zadeklarowany przez M. K. zakres możliwości prowadzenia firmy. M. K. prowadzi tylko działalność podstawową, jaką jest niespecjalistyczne sprzątanie. Nadto K. działalność tę nie prowadzi na terenie pozwanej Spółdzielni. Słusznie wywodziła pozwana Spółdzielnia, iż dla oceny, czy rzeczywiście członek Rady Nadzorczej czy Zarządu wykonuje działalność konkurencyjną istotnego znaczenia ma jedynie działalność faktycznie wykonywana. M. K. podał, że prowadzi jedynie działalność w zakresie sprzątania, przy czym ani nie świadczy tych usług na terenie Spółdzielni ani też nigdy nie składał ofert Spółdzielni w związku z prowadzoną działalnością.

Powód, wbrew ciężącemu na nim ciężarowi dowodu określonego w art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie wykazał, iż M. K. prowadzi działalność konkurencyjną wobec działalności Spółdzielni. Za dowód istnienia konkurencyjności interesów i działalności M. K. wobec Spółdzielni nie sposób uznać – według Sądu Okręgowego – wydruku z elektronicznej Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miejski W., którego treść ma jedynie charakter informacyjny i nie ma można mu przypisać charakteru dokumentu urzędowego. Nadto - co istotne dla Sądu Okręgowego - stanowi ona jedynie informację o rodzaju działalności, którą podejmować może firma (...). Na marginesie Sąd ten wskazał, iż nawet z treści przedłożonego przez powoda wydruku wynika, że podstawową (przeważającą) działalnością jest niespecjalistyczne sprzątanie. Takiej działalności nie sposób uznać za działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni, która przedmiot swojej działalności określiła na zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem nieruchomości na własny rachunek, obsługa nieruchomości na zlecenie, działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem. M. K. podał, że nie wykonuje swojej działalności na terenach stanowiących własność Spółdzielni, nie składał również ofert Spółdzielni w zakresie świadczenia swoich usług. Powód nie przedstawił dowodów, które podważałyby wiarygodność tych oświadczeń. A to na powódzie, jako domagającym się pozbawienia M. K. członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółdzielni z powodu prowadzenia przez niego rzekomej działalności konkurencyjnej, spoczywał ciężar dowodu, że działalność M. K. stanowi konkurencję dla Spółdzielni, a w konsekwencji szkodzi jej interesom.

Rozstrzygając o zasadności przedmiotowego powództwa Sąd Okręgowy dodatkowo zwrócił uwagę na jeszcze jedną okoliczność. Mianowicie, z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że M. K., delegowany do pełnienia funkcji członka Zarządu pozwanej Spółdzielni zrzekł się mandatu członka Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej

(...) we W., a tym samym powództwo o uchylenie uchwały o wyborze M. K. na członka Rady Nadzorczej stało się bezprzedmiotowe i już z samego tego faktu nie mogło zostać uwzględnione.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 2 lutego 2012 r. wydanym w sprawie I C 940/11 oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W apelacji od tego wyroku, wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, powód zarzucił Sądowi Okręgowemu błędną ocenę wydruku z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej i z Urzędu Miejskiego we W., który ma to do siebie – według powoda – że działalność gospodarcza M. K., tam wskazana, w każdej chwili może być podjęta, a przez to stać się konkurencją dla pozwanej Spółdzielni. Nie można też z samego faktu zrzeczenia się przez M. K. członkostwa w Radzie Nadzorczej wnosić o tym, że powództwo stało się bezprzedmiotowe, bo nadal ma do niego zastosowanie art. 56 § 3 ustawy – Prawo spółdzielcze, iż członkowie rady i zarządu nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zebrał wystarczający materiał dowodowy, poczynił na jego podstawie prawidłowe ustalenia faktyczne i wyciągnął wnioski odpowiadające tym ustaleniom. Sąd Apelacyjny je podziela, co odnosi się zarówno do ustaleń faktycznych, jak i do towarzyszącej im oceny prawnej. Zgodnie z przepisem art. 56 § 3 ustawy – Prawo spółdzielcze, członkowie rady i zarządu nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec spółdzielni. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka rady lub zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach. Statut pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. pod pojęciem działalności konkurencyjnej rozumie przede wszystkim posiadanie udziałów lub zasiadanie we władzach podmiotów gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec działalności Spółdzielni, polegającą na przykład na zabieganiu o te same tereny inwestycyjne, wynajmowaniu na tym samym terenie lokali użytkowych, negocjowaniu warunków umów z tymi samymi podmiotami świadczącymi usługi (§ 61 ust. 6). W skład Rady Nadzorczej i Zarządu nie mogą wchodzić osoby (...) jako przedsiębiorcy lub członkowie władz podmiotów gospodarczych, a także osoby, których krewni lub powinowaci prowadzą taką działalność (§61 ust. 7). Przyjmuje się, że prowadzenie interesów czy działalności pokrywających się z przedmiotem działalności gospodarczej Spółdzielni stanowi konkurencję.

Ma rację Sąd Okręgowy, że w dacie wyboru na członka Rady Nadzorczej i w chwili obecnej M. K. nie prowadzi działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni. Przyznał to powód na rozprawie apelacyjnej (k. 66 akt). Używając w apelacji pojęcia „status wpisu do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej jest aktywny”, powód sugeruje, że w każdej chwili może być podjęta przez M. K. na terenie Spółdzielni działalność polegająca na pośrednictwie w obrocie nieruchomościami, a to stanowiłoby już przyczynę odwołania M. K. z funkcji członka zarządu. Pośrednio przyznaje więc powód rację pozwanej, iż dla oceny, czy rzeczywiście członek rady nadzorczej lub zarządu wykonuje działalność konkurencyjną, istotne znaczenie ma jedynie działalność faktycznie wykonywana. M. K. podał, że prowadzi jedynie działalność w zakresie sprzątnia, przy czym ani nie świadczy tych usług na terenie Spółdzielni ani nie zabiegał o jej zamówienia. Samego zaś „niespecjalistyczne sprzątnia budynków i obiektów przemysłowych” nie sposób traktować jako działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni, która przedmiot swojej działalności określiła jako zagospodarowanie, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem nieruchomości na własny rachunek, obsługa nieruchomości na zlecenie, działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem.

Słusznie też zauważył Sąd Okręgowy, że z załączonych do pozwu dokumentów wynika, iż M. K., delegowany do pełnienia funkcji członka zarządu pozwanej Spółdzielni, zrzekł się mandatu członka rady nadzorczej, a tym samym powództwo o uchylenie uchwały o wyborze M. K. na członka rady nadzorczej stało się bezprzedmiotowe (wbrew odmiennym twierdzeniom apelacji).

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego uzasadniają przepisy art. 385 i art. 98 k.p.c.